

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASARNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 5 kor. -- Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. -- Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Fertig Alajos

1861. május 1 — 1901. nov. 19.

Az ember élete törékeny sarka az enyészet
hullámozó tengerén.

Minden habtorlat elnyeléssel fenyegeti a
gyenge alkotmányt.

Bár tudjuk, hogy előbb-utóbb mindegyik
elmerül, mégis megrendülünk, a mint ismerős
sajkáink közül egyik-másik látóhatárunkról el-
tűnik.

Fertig Alajos törékeny életsajkája november
19-én merült alá az enyészet fekete tengerébe.
Se a szeretet siráma, se az ápolás gondossága,
se a tudomány mentő horgonya nem tarthatta
fen a perc alatt elsüllyedő sajkat.

Tiszta égből lecsapó villám volt az ő ha-
lála. Alig pár órai haláltusa után leomlott ő, az
erősnek látszó, a halál ravatalára. Szerettei, isme-
rősei, barátai, ezernyi tanítványai döbbenő fáj-
dalommal néznek korai sírjára. Váratlan halála
elevenen érezteti sokunkkal a közös veszteség
nagyágát.

Ma már csak áldott emlékével foglalkozhat-
unk. Örökre elfedi előlünk erőteljes alakját a
változást nem tűrő mult kéréltetlen halála.

Röviden felsorolom életrajzát.

Fertig Alajos született 1861. május 1-én
Holicson, Nyitra vármegyében. Ősei a Rajna
mellekeről vándoroltak hazánkba. Atyja Fertig
Lőrincz, gazdálkodással foglalkozott. Tanulni

szerező fiát a közeli iskolákba járatta s később
a papi pályára utasította. A tudományos előképzést
játssza végezte s már 1884-ben Aranyos-Maróton
plebanus lett. Papi foglalkozásában őt főleg a
népnevelés ügye érdekelte. Ezért mikor a nép-
iskolákat a törvényes követelés mértéke szerint
szervezte, egy magasabb igényeket kielégíteni
hivatott polgari leányiskola szervezéséhez fogott.
Ekkor a tanítás munkájában maga is tevékeny
részletet vett s mint az intézet igazgatója csakham-
mar kieszközölte annak részére az általi segé-
lyezést. Az elő nyelvekben s a közhasznú ismer-
etekben széleskörű képzettséggel bírván, utóbb
1889-ben megszerezte a polgari tanárságra ké-
pesítő oklevelet. A tanári foglalkozás mindinkább
élesztvén hivatásának tudatát, utóbb a közép-
iskolai tanárságra képesítő oklevelet is megsze-
rezte a budapesti tudomány-egyetem tanárviz-
sgáló bizottsága előtt. Ekkor fogamzott meg az ő
lelkében az elhatározás, hogy papi állását elhagyva
tanárrá lesz és beleolvadva a polgári életbe,
családot alapít. 1896. szeptemberében a szarvasi
főgymnasiumhoz rendes tanárul meghívott s
ez időtől törhetlen buzgósággal tanította ez in-
tézetben a magyar és nemzet nyelvet és irodalmat
az alsó, közép és felső osztályokban. Még 1896.
novemberében megnősült és szíve választottjával
oly szeretetteljes családot alapított, mely hivatva
volt őt gazdagon kárpótolni azon anyagi vesz-
teségeikért, melyek a lelkes pályáról való lelé-
pést szükségkép követték. Sajnos, hogy e gaz-
dag kárpótlást csak rövid ideig mondhatta ma-
gáénak, mert a halál a leggyöngédebb szeretet
kötelekét sem kiméli. Tanári működésében ala-
posságot és lelkiismeretes buzgólkodást fejtett
ki s emberséges jólelkűségét, békés türelmessé-
gét tanítványai halásan emlegetik. Az utóbbi

időben megrendült idegrendszere zavarta meg-
szokott munkásságának erélyes teljesítésében.
Buzgóan kereste bajának orvoslását úgy a gyógy-
fürdőkben, mint azon józan és következetes
önmegtagadó életben, mely által ismerőseinek s
barátainak rokonszenvét és tiszteletét annyira
kiérdemelte. Ennek tudatában mégis megrendült
egészsége elborította áldott kedélyét s meglátszott
rajta az övéi miatt benne élő fájó aggodás bor-
zongása.

Most mindez örökre megszűnt. A kora ha-
lál elsorvasztá nemcsak az ő reményeinek virá-
gait, hanem a hozzá fűződő jogos várakozások
teljesedését is.

Elhelyeztük őt november 20-án a halász-
telki nyugalomhely csöndes lakói közé. Porai
ott hamvadnak, hol anyai kedveseink emlékeiről
suttog rejtelmes elégiákat hívó lelkeinknek a ri-
deg őszi szél.

Az új közigazgatás és a me- gyei bizottságok.

A trónbeszéd minden kétséget kizáró nyilt-
sággal hangoztatta, hogy ebben az országgyűlési
ciklusban fog törvényt válni, a közigazgatás
reformja. Megemlékezett a trónbeszéd a nagy
reform előhírnökéről is: a megyei számvevősé-
gek általi felügyelet alá helyezéséről és a közi-
gazgatás egyszerűsítéséről s kiemelte, hogy mind
a két ujtás igen jól beválik.

Tehát ebben a cikkben fog eldőlni a ma-
gyarországi vármegyék, e dicsőséges multu haza-
oszlópok sorsa!

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRSZÁJA.

Ének a hétről.

Megkondúl a harang,
Szomorúan, mélán,
Mély megdöbbenés ül
Az emberek arczán.

Egy csillag az égről
Hirtelen lehullott,
Egy szép fat a villám
Varatlan lesújtott.

Egy ember tegnap még
Élt, örült, mosolygott,
Ma már csendes ember
Nem mosolyog. Halott.

Tegnap még itt járt-kelt
Jóságos arczával,
Ma már csendben pihen
Föld alatt. Sírjában.

Szeretett. Szerették.
Mégis elment innét.
Talán boldogságát
Ott fenn irigyelték?

Vagy így volt megírva
Abba a nagy könyvbe
Melybe a mi sorsunk
Fel volna jegyezve?

Szeretett. Szerették,
Élete folyása

A legboldogabb volt,
Nincs is talán mása.

Sötét nehéz felhő
Csak egyszer volt egén,
Szerető nő azt is
Messze üzé onnét.

S azóta örökké
Mosolygott reája
Szerelem, boldogság
Rózsaszín világa.

Mint apját szerette
Minden tanítványa,
Nem volt ellensége
Csakis jó barátja.

Soh'sem bántott senkit
Őt sem bántá senki.
Szeretett. Szerették.
Mért kellett hát menni.

Elmenni abba a
Sötét, zord hazába
Hol nem nyit boldogság,
Szerelem virága.

Ne kutasd oh ember
A természet titkát,
Véges elméd úgy sem
Találja meg nyitját.

Mért hervad a virág
Idő előtt, korán?
Szíve a madárnak
Mért szakad meg dalán?

Ezer s ezer miért
Mint sphynx áll előtted,

S néma talányukat
Soha meg nem fejtéd.

Hagyd békén a holtak
Csendes birodalmát,
Boldog ki ott pihen,
Ne zavarjad álmát.

Itt is találsz bőven
Gyászt is, meg siralmat,
Es egy frissen hantolt
Szomorú sírhalmot.

Kapzsi önérdék és
Magsértett párt érdek,
Hanyatlás éjjelén
Ásta azt a sirt meg.

S bus'gyászének helyett
Diadalmi láрма
Hangzik el fölötté
Sötét éjszakába.

Áz harcot vívott
Nemrég a pártviszály,
S ki győzött: a csizma
Ki bukott: a nadrág

Megbukott a nadrág
Es győzött a csizma,
Felvirul a tenyész
Állatoknak sorsa.

A nép győzött tehát,
Az istenadta nép
Es csúful elbukott
El, az értelmiség.

S vele bukott sajna,
Szarvas haladása,

Az olyannyira fontos törvény tervezete nagy vonásokban már készen fekszik a belügyministeri birodalmi elzárt szekrényeiben. Tartalmát nem ismerjük még, sem a szellemet, mely átlengi a tervezetet.

Az a kérdés, hogy az új törvény omnipotenssé akarja-e tenni az államot a közigazgatási élet minden terén, vagy csak felügyelet, ellenőrzést és beavatkozási jogaimet kíván biztosítani az államhatóságoknak, amelyek által elejét tudja venni a jelenlegi hibáknak, félszepségeknak s az autonóm megyei közigazgatást beleilleszti a modern jogviszonyok keretébe. Az utóbbi célt örömmel üdvözlö az ország s készséggel adja meg hozzá az eszközöket — de az utóbbi cél ellen minden fölülről telhető energiával tiltakoznia kell a vármegyék közönségének. S az erőt ehhez a tiltakozáshoz a vármegyék dicső történetéből fogják meríteni.

Az a törvény, mely egyenesen államosítani akarja a vármegyéket, nem tesz szolgálatot a hazának. Mert Magyarország történelmi fejlődésének még mindig szüksége van az autonóm joggal bíró törvényhatóságokra, melyek oly hosszú időn keresztül és annyi véres zivatarban föntartották Szent István birodalmában a függetlenség és önállóság eszméjét. Még nem értük el a parlamentáris fejlődésnek azon fokát, amely az ország összes morális erejét, tekintélyét és hazaszeretetét a parlamentben összpontosítja, még mindig jöhet nálunk idő, midőn a parlament, mint akárhány fiatal parlament, nem lesz hűséges kifejezője az ország érületének.

Annál inkább azok a megyegyűlések, a törvényhatósági bizottságok. Mindmennyi apró parlament, melyekben nemcsak a szűk területre szorított lokális ügyeket intézik el, de ellenőrizni tudják azon férfiak ténykedését is, akik az ország sorsát intézik. Igaz, hogy ez az ellenőrzés, a megyebizottságok politikai sulya az utóbbi évtizedekben sokat vesztett, de ha jog megmarad, jöhet idő és alkalom, midőn a hazának szüksége lesz rá, hogy a megyebizottságok országos érdekű nagy akciókat indíthassanak országos veszedelmek ellen.

A törvényhatósági bizottság a szíve a törvényhatóságnak s nem engedhető meg, hogy e szív működését a közigazgatás reformjáról szóló törvény megbénítsa.

A trónbeszédnek a reformra vonatkozó passzusa is erre a helyes felfogásra enged követ-

kezletni. Ez a passzus ugyanis a fokozott állami felügyeletet az autonomia csorbítatlan fentartásával hangoztatja.

Az új törvény csak akkor fog gazdasági és politikai szempontból beválni, ha a megyebizottságot meghagyja ősi jussában. Aki le akarja rombolni a magyar szabadságnak ezt az ősrégi, biztos s még mindig erőteljes bástyáját, az a pusztítás munkájára vállalkozik s az ország közönsége e munkában meg fogja akadályozni.

Újdonságok.

A békési ág. ev. egyházmegye felügyelője. Már régebben előre jeleztük, miszerint a békési egyházmegye felügyelőjének — dacára, hogy újabban az egyház ügyeinok vezetésébe is bele vitték egyesek áldatlanul a politikát — úgy mint ezelőtt, most is Haviár Danit fogják megválasztani. Minek egyház vezetése körül tagadhatatlanul nagy és kiváló érdemei vannak. Mint tudósítónk írja az egyházmegye által kiküldött bizottság Orosházán hétfőn bontotta fel az egyházak szavazatait, melyek szerint felügyelőnek Haviár Dani választott meg. Tehát egyes megyei lapok azon korai hiradása, miszerint Dr. Kresmarik választott volna meg egyszerűen hírlapi kacska volt. V e r e s két szavazattal győzött Csermák ellen.

Közszégi képviselő választás. A közszégi képviselők választása f. hó 20-án szerdán ejtett meg, s ez alkalomból teljesen a függetlenségi párt listája ment keresztül. Megválasztottak: I. ker. Zvarinyi János r. t. Roszik Mihály és ifj. Marsall János p. t. II. ker. Haviár Dani r. t. ifj. Sonkoly Mihály és Rohoska Pál p. t. III. ker. Glasner Adolf dr. r. t. Balázs Pál és Varga Ferencz p. t. IV. ker. Valkovszky Mihály r. t. ifj. Medvegy Pál és Liffa Sámuel p. t. V. ker. Csonka Pál r. t. Szakács Pál és ifj. Kasuba Pál (siratói) p. t. VI. ker. Gyáris Mihály r. t. Medvegy György és Marsall János p. t. VII. ker. Uhljar Pál r. t. Gyurik István és Boros Pál p. t. VIII. ker. Csicsely János r. t. Gerhá György és Ribárszki Pál p. t. IX. ker. Tóth István Maczanka r. t. Sápisky János és Janecskó János p. t. X. ker. Borgulya Marton r. t. Sinkovics Mihály és Buzás György p. t.

Presbyteri gyűlés. A szarvasi ág. h. ev. egyház elnöksége 1901. évi november hó 25-én presbyteriális gyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. A múlt gyűlés jkönyvének hitelesítése. 2. Egy segédlelkes meghívásának megerősítése. 3. Esetleges elnöki előterjesztések s indítványok.

Mulatságok. A szarvasi iparos ifjak önképző köre 1901. évi december 26-án (Karácsony másodnapján) az Arpan szálló nagytermében — saját pénztára javára tombolával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez, melynek élén állanak: ifj. Salacz Ferencz t. elnök. Dr. Fisbain Soma ügyész. Sall Károly elnök. Lendvay József pénztárnok. Kenyeres György számvevő. elnök. Jancsovits Imre jegyző. Roszjarovitz János fő-

táncrendező. Belépti-díj: személyjegy 1 korona 60 fillér, családjegy 4 korona, Tombolajegyek ára 20 fillér, Kedzde 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Szünőra alatt polgári házasságok köttenek. - A „Szarvasi helyi tanító-egyesület“ f. 1901. év dec. hó 7-én az Árpád szálló dísztermében táncal egybekötött jótékony célú előadást rendez a Benka-féle alapítvány gyarapítására, következő műsorral: 1. Felolvas Zalay Mása k. a. 2. Trió. Reissiger D-moll triója első tétel és Schubert Esz-dur triója „Andante“ részét előadják: J. S. M. Darier ur hegedűn, Dr. Salacz Aladár ur gordonkán Lévius Ernő ur zongorán. 3. Szaval Huszár József ur fővárosi hírlapíró. 4. Angyalok dala Braga G.-től ének, zongora és hegedűvel előadják: Mihálf Emma k. a. Kutiik Etelka k. a. J. S. M. Darier ur. 5. „Tanorok“ Wina-wszky és Sarasate-től hegedűn játsza J. S. M. Darier ur, zongorán kíséri Lévius Ernő ur. 6. Az egyetlen leány. Vigjáték egy felvonásban. Irta Gr. Fréderó Sándor. Rendező Bobvos Soma ur, szereplők: Horvát Ilma, Dankó Ilona, Lasz:ófi Róza, Kostyán Vilma, Harmati Ilona, Kissasszonyok. Re:ner Márton, Benczur Mihály, Brózik Károly, Bobvos Soma, Paulenda János, és Molnar János. A jótékony célú előadásra felhívjuk műpártoló közönségünk figyelmét.

Eljegyzés. Forster Károly szarvasi iparos eljegyezte özv. Onody Pálné leányát Erzsiké-Békés-Csabáról.

Orvos választás. Az „Ellenzék“ nyomán már közöltük, hogy a kolozsvári járás egyik igen jó javadalmazású körorvosi állására Dr. Ponyiczky Elek egyetemes orvostudor van kiszemelve; ezzel kapcsolatosan most arról értesülünk hogy 11 pályázó közül nagy szótöbbséggel körorvossá választottak. Mi a magunk részéről őszinte szívvel gratulálunk.

Elhalás. Az ősszel nálunk volt szintársulat egy általános rokonszenvecek örvendő tagja, „Szepessy bácsi“ f. h. 20-án hirtelen elhunyt. Temetése csütörtökön pályatársai s a közönség nagy részvételével ment végbe. A miskolci szintársulat a gyászszertől a következő jelentést adta ki: A miskolci szintársulat fájdalomtól megtört szívvel je nti szeretett pályatársának Szepessy Gusztávnak az országos színész-egyesület rendes tagjának, a miskolci szintársulat tagja és rendezőjének, f. hó 20-án reggel, életének 47-ik évében, agyszélhűdés folytán hirtelen bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 21-én, csütörtökön délután 3 órakor fognak a színház előcsarnokából, a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Reád borult a szemfűdél,
Neked már nem fáj az élet,
Csak nekünk fáj, csak mi sirunk,
Hogy elvesztünk téged! 'Téged'!

Sírba téve, sírba zárva
Szevedésed, boldogságod!
Pihenj békén s álmoddal ott lenn
Valódnál szebb, örök álmot!

Miskolcz, 1901. nov. hó 20. A miskolci szintársulat.

Megtámadott mandátum. A gyulai kép-

Annak lett, nem másnak
Az a sir megásva.

S megkondul a harang.
Szomorúan. Mélán.
Mért ül megdöbbenés
Az emberek arcán?

Hová lett, merre tűnt
Diadalmi mámor?
Hiszen ők uralkák
Ezt a várost már most.

Vagy tán ily eredményt
Maguk sem akartak,
S enmunkájuktól
Maguk megriadnak?

Hegedős.

Anicza.

(Folytatás és vége.)

Kitárt karokkal fordult arra, amerre „Ó“-t lenni vélte s örült szerelmes szavakat röpített felé, melyekbe belevegyült az akaratát vesztett lélek sóvárgása, gyötrelme, az érző szív vágyódó sóhajtása-epedése, kitörő zokogása, melyek mindegyeszerre ostromolták az eget: ébresszen s szívében igazi viszont érzelmeket! Egyik szép holdvilágos estén kín ültünk a kertben. Kovács Ernő („Ó“) is ott volt. Bucsuai jött tőlünk s Aniczától, mert be kellett rukkolnia.

Oly szép volt körülöttünk minden. Mosolygott az esti harmattól csillogó zöld pázsit, a virágok feltárták illatos kelyhüket, fényes bogárcák csillogtak a bokrok

alján. A közeli csaliban megszólalt a fálemile — tücskök csiripeltek. A gerle pár — a mi kedvencünk — bugott s mi eladulodva hallgattuk eme csodálatos harmóniát.

Anicza — a különben vidám és beszédes leányka, most halvány, elfogódott, izgatottnak látszott s mintha könny csillogott volna szemében? Okát kérdezem s ő gyermetes lelke egész naivságával elmondá, hogy nem tudja mi az — de, ha arra gondol, hogy Ernő elmegy — talán soh se látja — rendkívül ideges s szeretné, ha örökké itt maradna.

Azt hiszi — folytatá még jobban vállamra dölve, hogyha nem látná többé meghalna bánatában.

Míg ezt a körtefa mögött sugva mondá — az alatt egy pillantást vetett a közel álló Ernőre. Tekintetében volt féltés, szemrehányás, ott égett benne a leány egész lelke, ott égett a meg nem értett — a lángoló szerelem.

Fiatal szíve romlatlan volt s rajongó képzelete feldiszította azt a szép férfit minden jóval. Nem volt oly nemes tulajdonság, oly szép jellemvonás, melyet rá ne pazarolt volna, ha gondolataiban vele foglalkozott annyira, hogy végre elhitette önmagával „e férfi fél isten volt.“ Pedig biz nem volt félisten — csak egy mindennapi gyenge jellemű férfi, szép testalkatú, jó szívű férfi, valamivel szebb és ügyesebb a többinél. Kissé hü, mint minden ember és önző, de nem rossz lelkű. Gyenge jellege mindig olyan kalandba keverte melytől lágy szíve vissza riadt — de mindig csak akkor midőn már késő volt,

Az idő haladt. A nyár már elbucszott s beköszöntöttek az őszi napok. Itt is ott is jelei mutatkoznak a természet közelgő álmának. A fák ágait bár már sárgul de még mindig teljes lombzat borítja s az ősz satnya virágai kandikálnak ki a bokrok közül.

Anicza ott van most is a kerti padocsán s me-rengve bámul a szemibe. Meleg kendő van a vállára vetve s ott gondolkodik — újra és újra kezdi — végig gondolja előbbi álmát — s nem tudja mit jelenthet? Hosszu sötét szempilláiról meleg könnyeseppek hullanak alá. — Ugy eget az a könny, kis szívében ugy eget, ugy fáj valami — maga sem tudja, hogy mi? Tan-szjetelme a következő szomorú jövőnek — eldérzete nehéz idők kínos gyötrelmének, hureának, gyöttrő szenvedéseinek?

Neked Anicza nem szabad sirnod, mert a könnyű árt a szomnek — esunya barázdákat ejt a puha arc-bőrön — akkor pedig nem leszel szép s nem fog szeretni „ő“.

S Anicza engedelmesködött a belső hangnak, nem sirt, nem bántódott — de bizott a jó Istenkében, ki szereti őt, azért jó kedvű lett újra. Dolgozott szorgalmatoskodott mindenben a háznál — majd kis asztalkája mellett kötött vagy varrogatott. A postás bácsi mindig az ő ablakán adta be a leveleket, melyek közül persze neki szólt legtöbb képes lap. Mohón kereste vizsgálta mindig az írást, míg csak egy ismerős kéz írással neki szóló levelet talált. Nagy arany metszésű borítékban, Megdöbbsent sejtő szíve és talán megakart csokolni, de — nem bírta, lehanyatlott a karja, mire

viselőválasztás ellen beadták a petíciót. Polónyi Géza munkálkodásának meg van tehát az eredménye. K. Schriffert József, Menyhárt Gáspár és Illés János megszerezték a költségekre szükséges 3000 koronát. A kérvényt 12 választó polgár hiteles aláírásával látták el. Ez a 60 ik megtámadott mandátum. — Gyón árol pénteken utazott Budapestre 12 tagból álló küldöttség Pikó Béla vezetése mellett, hogy Gyóry Elekkel felkérjék a jelöltség elfogadására.

— **Edison színház.** Benkó M. tanár ma este 8 órától 10-ig előadást tart az Árpád szálloda nagytermében. Az előadás pompásnak ígérkezik, mert a fővárosi és vidéki lapok referádái erre engednek következtetni. A gazdag műsor bizonyosságot tesz arról, hogy Benkó mester nem ama közönséges ugynevezett „bűvészek“ közé tartozik, hanem előadásait tudományos alapra fekteti. Különös figyelmet érdemel a villanyos szerpentin-táncz, melyet Belle Róza k. a. fog bemutatni. Az élvezetesnek ígérkező előadásra felbivjük a közönség figyelmét. Az előadásra szóló számozott jegyek Pócsy Mihály ügyveze kereskedésében kaphatók.

— **Legnépesebb városaink.** A hivatalos lap csütörtöki száma közli a 10000 lelket meghaladó városok és községek jegyzékét, az 1902. évi népszámlálás végleges eredményei szerint. Ezek között Békéscsaba 37547 lakosával a 17-ik helyen áll, Szarvas 25773 lakosával a 36-ik helyen, Békés 25483 lakosával a 37-ik helyen, Gyula 22446 lélekkel a 46-ik helyen s végül Orosháza 21385 lakossal 48-ik helyen.

— **Agyon rugta a ló.** Magyar György szarvasi bérest, gazdája Kousantinovics Györggy azzal bizta meg, hogy a tanya körül legelésző csikókat hajtsa be az istállóba. Ez a parancsnak eleget is tett, midőn azonban az istálló ajtaját be akarta huzni, egy két éves mén esik valamitől megijedve kirohant s az ott álló bérest mellbe rugta. Magyar a rugás következtében elesett, de csakhamar talpra állott, sőt egyet mást csináltatott is, de este felé bágyadság vett rajta erőt lefeküdt s másnap délre — meghalt. Mint az orvosi vizsgálat megállapította, Magyar szíve táján rugta meg a ló s belső elvérzés következtében halt el.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta a vármegyei alkalmazottak hozzátartozói által igényelhető temetési járulékról alkotott szabályrendeletet.

— **Gazdáda pénzügyőrök.** Orosházán ugyan csak nagy ribilót csinált a múlt héten két pénzügyőr. Por Pál vásárhely-pusztai tanyáján voltak, ahol úgy látszik nagyon sok jót vettek be a joból, mert hangos jókedvvel mentek az állomás felé. Mire azonban oda értek, a vonat elindult Vásárhely felé, ahova menni akartak, mire a két pénzügyőr roppant dühbe jött és bementek követelni Vörös Zoltán főnökhöz, hogy állítsa meg a vonatot. A főnök látta, hogy berugott emberekkel van dolga, kiutasította őket, a fiánczok azonban nem mentek, hanem káromkodni kezdtek s tetlig is bántalmazni akarták a főnököt. Erre aztán a két pénzügyőrt a vasuti alkalmazottak egyszerűen kiadták. A pénzügyőrök egyike ekkor megtöltötte szol-

gálati fegyverét és rácélezott a főnökre s csak nagy dulakodással lehetett kezéből a fegyvert kicsavarni és bekisérni a helyi pénzügyőri laktanyára őket. — A különben sem valami nagy rokonszenvenek örvendő pénzügyőri uniformis tekintélyét nem nagyon emelte ez épületes eset Orosházán.

— **Sertésvész.** Nagyszénáson a sertésvész felépítve, határa zár alá vétetett.

CSARNOK.

Nehéz napoktan.

Szegény apám! hogy villogott

A tü kezébe éjjel, nappal,

Hogy dolgozol, hogy többet adj

Mindegyikünknek egy falattal! . . .

S mi lett munkád jutalma lásd?

Hogy elromlott szemed világa,

Hogy pópaszem kell nappal is

S nem látsz ha már kigyúl a lámpa!

Szegény anyám! munkába kapsz,

Hogy szonjan, éhen meg ne halljunk

Te is gép mellett öltögetsz,

Erőt ad rá mosolygó arcunk,

S kerestek annyit kettesen,

Hogy jut kenyér egy-egy karényi,

Nincs mellé sokszor semmise . .

Óh, még így is nehéz ma élni!!

. . . Megalkozott valaki tén

Bennünket édes Istenem Te?

Te meghallgattad átkait,

Nem néztél tiszta szíveinkbe? . . .

Az átok megfogant imé,

Mert jó Urunk te úgy akartad:

Nem varrhat többé jó anyánk . . .

Reánk bocsátad nagy hatalmad!

De egyikünk se tör Reád

Hatalmas Isten vádolóban,

Amit te rendelsz jó Urunk,

Ki tudja mért? de mindig jól van;

a nyíl borítékából egy kártya lap esett ki, mely tudtára adja azoknak, akiket érdekel, hogy Kovács Ernő — x...i anyakönyvvezető eljegyezte — Pap Adél kisasznonyt — Csorvásról.

Szent...Isten... Óh...nem élem túl... Kiáltá Anicza fuldokolva — s ájultan hanyatlott vissza székre — a végzetes papir lapot markában görcsösen szorítva . . .

Én azt hiszem vannak „fantomok égi vagy földi származással“ — melyek erőszakos kezekkel, váratlanul nyulnak be életünk folyamába s mi hiába küzdünk ellenük — nincs hatalmunk leverni magunkról.

Megsemmisítenek letipornak — s mi ott vergődünk hitvány porszemekként vas karjaik alatt. Vágyaink, reményeink egy perc alatt megsemmisülnek — semmivé vannak tevé.

Ugy hatott a hír Anicza ielkéré, miutha derűs égből hideg menykő csapott volna le, melynek hidege az életkedvtől, fiatal erőtlől duzzadó s minden szép iránt fogékony lelkét egy pillanat alatt megdermesztette örökre, ki ölte belőle a fogékonyt az érzelmek iránt, ki a tüzet, ki az ideális must — s ezzel — mindent . . .

Egyszerre eltűnt arcáról az élet rózsá pirja s csendes, bánatos lett — de soha panaszkodott. Bámulatos béketűréssel viselte sorsát — sőt élete megromtójára se mondott egyetlen rossz szót se — mert szerette.

Nagyon gyenge volt egy ideig testileg is, mikor pedig újra elhagyhatta a szobát — folytatta rendszeres kedves sétáját — bár most már nem élvezteiből végezte, — csak azért, hogy feledést enyhületet szerezze faj-

dalmára a természet szépségeinek szemlélése által. — Gondolom a tulságos szorgalommal végzett esti séták hűs levegője még elősegítette baját — megártott neki — azért csakhamar elkezdett újra betegeskedni. Sápadt lett, mint a viasz s folyton köhögött. Lassankint egészen elgyengült úgy, hogy járni sem birt. Ott üldögélt csendesen egy karos székben — fejét hátra hajtva s tört fényű szemeivel elmerengett a messze távolba . . .

Es hiába követtek el szülei mindent — hiába hívták a leghíresebb orvosokat — Anicával egy szokottnál szebb őszi délutánon úgy történt — mint a költő mondja:

Szive még egyszer feldobogott,

Mosolyogtak ajkai . . .

Csendben nyugodva alszik ott

Elmuitak kinjai.

Ő boldogabb mindnyájunknál — százszorta boldogabb. Mert hisz ha a nap a harmat cseppet idő előtt felszívta — csak a kelyhet sainálhatjuk, melyen az fűgött, de nem a cseppet, mely csak tisztább helyre emelkedett.

Ah igen! — Anicza — az én kedves Aniczám örökre lehunyta tengerr mélységű nagy fekete szemeit. Ugy hervadt el mint egy korán letört fehér rózsabimbó, mert szeretett. Áldott legyen drága emléke Aniczának!

Nem támadunk mi Ellened,

Csak azt kérjük hívó reményvel:

Ki ad kenyeret most nekünk?

Anyánk szemén miért az éjjel?

Gyökössy Endre.

Budapesti levél.

A főváros ipari és kereskedelmi géopontja az országok. Ide fordul a vidék érdeklődése szükségleteinek kielégítésénél; innen keres, innen vár értesülést az ipar újabb termékeiről, a kereskedelem újdonságairól; ennek szolgálatában tudósítjuk e lapok t. olvasóit az érdekesebb tudnivalókról.

A karácsonyi ünnepek közeledtével Kertész Tódor karácsonyi árjegyzéke a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal, melyet ajánlunk t. olvasóinknak, hogy meghozassák, mielőtt bevásárlásaikat eszközölnék. Az árjegyzék tartalma: Vadász-és véd-fegyverek, vadász-kellekek, mindennemű sport-czikkek, lovagló- és torna-szerek, football-, korcsolya-, jég-játékok, Hockey, lawn-tennis, stb. Különböző hangszerek, u. m. Arston, harmonikák, stb. Gyerek-játékok, babak, gőzvasutak, Fröbel oktató mulattató játéka, társas-játékok óriási választékban, melyeknek megismerésére legcélszerűbb a Kertész Tódor kiadásában megjelent és 25 kr-ért mindenütt kapható „Társasjáték Könyvét“, mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, meghozatni. „Football“ új társasjáték 2 frt., Ping-Pong vagy asztali tennis frt 1.50-től 10 frt-ig. Salta 2 frt, Karácsonyra: a csillogó ragyogó ezer és ezerele karácsonyfudisz; teljes karácsonyfudisz összeállítások már 2 frt 50 krtól kezdve. Sokféle kedélyderítő, meglepetési tréfás tárgyak. Tombola-nyereménytárgy összeállítások Sylvester-estére. Praktikus háztartási cikkek és konyhaszerek, reszelő, főzelék-vágó-, hámozó-, kávédaráló-, főző stb. gépek. Ajándéktárgyaknak kiválóan alkalmas bőr-, díszmű-, bronztárgyak. Uj! Secsessiók figurák. A célszerű és hasznos, valamint díszművek minden újdonsága, mely a világpiacon megjelent, feltalálható Kertész Tódornál (Budapest, Kristóf-tér), s megrendelését mindenki mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a cég óriási elfoglaltságánál fogva csak nehezen képes vidéki megrendelőit gondosan és pontosan kiszolgálni.

A villamvilágítás rendkívüli nagy előnyösségeit egy gazdasági mint egészségi tekintetben mind jobban felismerik hazánkban is s ennek folytán egyre szaporodik azon vidéki városok száma, melyek közvilágítása s ezzel kapcsolatosan a magánvilágítás is, villamosra rendeztetik be. Nagy érdeme van ezen a téren a Siemens és Halske cég budapesti telepének, mely közismert kiváló berendezései révén osztatlan elismerést és bizalmat nyert el ugy hazánkban mint a keleti tartományokban is. Most újabbán ismét Szentes vár s rendezte meg a villamvilágítás berendezését a Siemens és Halske budapesti cégnél és pedig 600 utcai izzólámpát és 12 ivlámpát, magánhasználatra pedig 4000 izzólámpát, mely berendezés a modern technika legújabb vívmányainak felhasználásával már a jövő tavaszszal el készül s ezzel Szentes is a villamos korsakkal haladó városok sorába lép.

A konyha ügye nagyfontosságú mindenkre, innen nyervén a táplálékot, a legnagyobb óvatosság szükséges, mert az egészségre annyira káros, sőt végzetes hatása is lehet a különféle edények használatá. Ugyanis a réz-edény, mely belül cinezve van, a folytonos használatban a cinezés többé-kevésbbé az ételbe olvad, mely után a már sok esetben előfordult rézmérég (Grünspan) képződik s az ily edényekben főzött ételek élvezete után egész család élével áldozhat. Épen így történik ez az email vagy nikkelezett-edényeknél, melyek közül az előbbi lepattog, az utóbbi lekopik és rozsdásodik. A legkiismeretesebben ajánlható a legelőkelőbb szak-tekintélyek által elismert, egy egészségi, mint gazdasági szempontból a tisztánikkel főzőedény a Krupp Artur-féle Berndorf fémáru gyár világhírű gyártmánya mely nem oxidálódik, tehát betegséget sohasem okozhat. A közeledő karácsonyi idény alkalmából még felemlítjük a Berndorf fémáru gyár alpacca-ezüst, kina ezüst- és alpacca asztali készleteit, evőeszközöket, tea-forralókat, kannákat és szűrőket, karos gyertyatartókat és egyéb díszműveket, melyekről díszesen illusztrált árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldi a Berndorf fémáru-gyár raktára, Budapesten, Váci-utca 25., a Kris-tóf-tér sarkán

Időjárési jelentés 1901. nov. 22-ig

Nxp	Csapadék 24 ó, alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. n.	9 ó. este	kő- zép	
16	24 eső	7.6	10.2	9.2	9.0	éjjel eső
17		6.0	5.8	2.0	4.6	
18	dér	-2.2	5.0	-0.7	0.7	
19	dér	-2.4	5.8	3.0	2.1	
20		2.2	6.2	6.0	4.8	
21		5.0	11.8	4.8	7.2	
22	dér	2.2	12.1	5.4	6.6	

Szarvas 1901. nov. 23 Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Samuel A. a kiadó

Hirdetések

**jutányos áron
felvételnek**

a

„SZARVAS és VIDÉKE“

kiadóhivatalában.

Kiadó

a Szent István-utcában az új patika mellett, 1902. április 24-ikétől 1 üzlet helyiség, 3 szoba, konyha és minden hozzá tartozóval,

tudakozódni lehet

Keszt Sándornál.

Hallatlan olcsó árak!

Rendkívüli választék arany gyűrűk és fülbevalókban!

Óriási választék arany gyűrűk és fülbevalókban!

Van szerencsém a t. közönségnek b. tudomására adni, hogy a mostani sasionra rendkívül szép választékú raktárt tartok.

Arany gyűrűk és fülbevalókban oly nagy raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, a minő még Szarvason soha nem létezett; **hallatlan olcsó árak mellett.**

Ki tehát ékszert cserélni vagy vásárolni szándékszik, az fáradjon el hozzám s meg lesz győződve arról, hogy tényleg nálam van a legnagyobb választék és olcsóbban vehet mint bárhol.

Üzletem Szarvason a legolcsóbb forrásnak van elismerve.

Hallatlan olcsó árak!

**Néhány öl tüzi-fa
jutányos áron eladó
Konrád Jánosnál.**

**Czeglédén
Ungváry László**

800 holdas szőlőtelep és gyümölcsfaiskolájának, valamint borvíztelepének részletes árjegyzékét megjelent s. kizárólag ingyen és bérmentve küldeni kívánó új bor-ára 15 fruttól kezdve. Boróval szőlőültetők. Viszont eladók kerestének.

Szőlőoltványok

szokványminőségben. A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

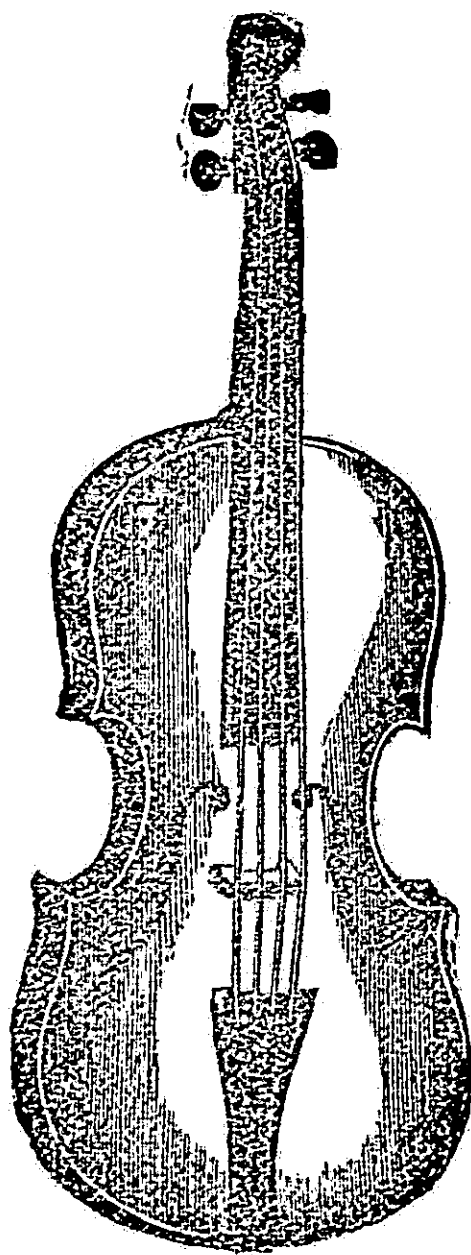
Előkerítés.

Gleditschin csemetek és magvak. Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Egy az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési közelettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, az címére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznóra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kitüntetve az 1900. párisi világkiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)

STOWASSER JÁNOS

co, és kir. udvari hangszergyártó a javított tárogató feltalálója, BUDAPEST II, L. nozhid-utca 5 szám, sajtó hízában (a kereskedelmi ministerium mellett.)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára

- Hegedűk vonóval — — — — 3 fruttól 15 fruttig.
- Mesterhegedűk vonóval — — — — 15 fruttól 300 fruttig.
- Gordonkák vonóval — — — — 8 fruttól 150 fruttig.
- Nagy bőgők vonóval — — — — 28 fruttól 100 fruttig.
- Fuvolák — — — — 2 fruttól 100 fruttig.
- Szárnykürtök, trombita, helikon, stb. 12 fruttól feljebb
- Czimbalmok — — — — 25 fruttól 300 fruttig.
- Rákóczy tárogatók — — — — 30 fruttól 60 fruttig.

Elipusztíthatatlan HARMONIKÁK 3, 4, 5, 6, 8, kitűnő erős hangu — 10 fruttól 80 fruttig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kéréndő.

Hatóságilag engedélyezett kör fűrésze berendezett tüzi fatelep.

Van szerencsém a n. fogyasztó közönségnek szives tudomására adni, hogy **TÜZI FATELEPET** rendeztem be, mai kor igényeinek megfelelő. Bátorodom ajánlani **Cyertyán, Bük és Cser fáimat vagonszám, ölszám ugyszintén métermázsánként. Porosz-szén Petroszényi, Salgótarjáni és Briket szeneimet házhoz szállítva.** Továbbá nagy raktáron tartok **meszet** is. A n. é. fogyasztó közönség szives megbizását kérve kiváló tiszlelettel **Pletenik József.**

Pontos kiszolgálás.

Gyors szállítás.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 4 korona és 2 korona. **Próba doboz 50 fillér.**

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest VI., Váci-köcsüt 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható SZARVASON: Ackermann Gyula, Medveczky József, Bugyis Andor gyógyszerárakban.